

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту

МАТЕРІАЛИ

двадцять другої науково-практичної міжнародної конференції
*«Міжнародна транспортна інфраструктура,
індустріальні центри та корпоративна логістика»*

(4-5 червня 2026 р. м. Харків, Україна)

MT.KART.EDU.UA

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ
ТРАНСПОРТНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
АТ «УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ»
CONSERVATOIRE NATIONAL DES ARTS ET MÉTIERS (FRANCE)
INSTITUTE OF AUTOMATIC CONTROL TELEMATICS OF
TRANSPORT (POLAND)
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ПРОМИСЛОВОСТІ НАН УКРАЇНИ

Матеріали

*Двадцять другої науково-практичної
міжнародної конференції*

**«МІЖНАРОДНА ТРАНСПОРТНА
ІНФРАСТРУКТУРА,
ІНДУСТРІАЛЬНІ ЦЕНТРИ ТА
КОРПОРАТИВНА ЛОГІСТИКА»**

(4 – 5 червня 2026 р., м. Харків)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова: *Панченко С. В.*, д.т.н., проф., ректор Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Заступники голови: *Каграманян А. О.*, к.т.н., доц., проректор з науково-педагогічної роботи Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);
Дикань В. Л., д.е.н., проф., завідувач кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Секретаріат:

Толстова А. В. к.е.н., доц., доцент кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);

Шаповал Г. В. к.т.н., доц., заступник декана з денної форми навчання факультету управління процесами перевезень Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);

Примаченко Г. О. к.т.н., доц., доцент кафедри транспортних систем та логістики Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

управління, що передбачає оцінку ефективності діяльності керівних кадрів не лише за показниками зростання ВВП, але й за рівнем збереження духовного капіталу та соціальної відповідальності;

– відмова від утилітарного принципу «зважування та компенсації» на користь абсолютних моральних імперативів, де будь-які корупційні або рентоорієнтовані бізнес-моделі визнаються неприпустимими незалежно від їх сукупного економічного ефекту;

– розвиток «духовного інтелекту» управлінців, за якого володіння владою та знаннями розглядається не як привілей для збагачення, а як сфера максимальної відповідальності перед Богом, народом і власною совістю;

– формування культури доброчесності в суспільстві, що позбавить деградовані елітарні групи соціальної бази та запустить природний процес циркуляції еліт на основі морального авторитету й мудрості.

Тільки через внутрішнє духовне оновлення людини та відновлення етичних засад управління людство здатне подолати загрозу духовного та фізичного самознищення, повернувшись від мілітарного протистояння до справжнього, рівноправного діалогу цивілізацій.

[1] Черномаз П.О. Роль духовного відродження у подоланні негативних тенденцій розвитку світового господарства. *Електронний архів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. 2010. URL: <https://ekhnuir.karazin.ua/items/63454b66-149f-489b-b645-fb17ad3fb90c> (дата звернення: 19.05.2026).

[2] Гантінгтон С. П. Протистояння цивілізацій та зміна світового порядку / пер. з англ. Н. Климчук. Львів : Кальварія, 2006. 474 с.

УДК 330.3:331.101.262

ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ ЯК ЧИННИК ТРАНСФОРМАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

HUMAN CAPITAL AS A FACTOR OF SOCIO-ECONOMIC SYSTEM TRANSFORMATION IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION

*канд. екон. наук В. О. Шевчук, А. В. Луньов
Національний транспортний університет (м. Київ)*

*V. O. Shevchuk, PhD (Economic Sciences), A.V. Lunov
National Transport University (Kyiv)*

Глобалізаційні процеси, що охоплюють усі сфери суспільного життя, суттєво впливають на функціонування соціально-економічних систем. В умовах формування економіки знань та посилення міжнародної конкуренції ключовим ресурсом розвитку стає людський капітал. Саме він визначає здатність економіки до інноваційного розвитку, адаптації до змін

та забезпечення сталого розвитку.

Сучасні трансформації, пов'язані з цифровізацією, автоматизацією та розвитком нових технологій, змінюють вимоги до якості людського капіталу, що зумовлює необхідність його постійного оновлення та розвитку [2]. У сучасних умовах він виступає не лише фактором виробництва, але й основою інноваційного розвитку.

Глобалізація сприяє інтеграції національних економік у світовий економічний простір, що, з одного боку, відкриває нові можливості для розвитку людського капіталу, а з іншого – посилює конкуренцію за висококваліфіковані кадри. У результаті посилюється мобільність робочої сили, що призводить до міграційних процесів і формування глобального ринку праці, де ключову роль відіграють знання та професійні компетенції.

Однією з ключових тенденцій є зростання значення цифрових навичок. Цифрова трансформація економіки вимагає від працівників здатності до швидкого навчання, адаптації та роботи з новими технологіями. Швидкий розвиток штучного інтелекту та цифрових платформ змінює структуру зайнятості, підвищує попит на висококваліфіковану працю та стимулює необхідність безперервного навчання. Як зазначено у звіті Всесвітнього економічного форуму «Future of Jobs Report 2023», до 2030 року значна частка робочих місць зазнає трансформації, що вимагає перекваліфікації та розвитку нових компетенцій [3].

Водночас глобалізація породжує і прискорює низку викликів, зокрема проблему «відтоку мізків» і втрати потенціалу. Висококваліфіковані фахівці мігрують до країн зі сприятливішими умовами праці та вищим рівнем життя, що негативно впливає на розвиток національних економік, особливо країн, що розвиваються. У звіті «Human Development Report 2023/2024» зазначається, що розвиток людського потенціалу є ключовим фактором подолання глобальних нерівностей [4].

У своєму дослідженні міграційних процесів Є. А. Ерфан вказує, що більшу привабливість для високоосвічених потенційних мігрантів має ЄС порівняно з США, адже ЄС високо оцінює такі фактори, як добробут та охорона здоров'я, рівень заробітної плати та можливості працевлаштування. Серед країн-членів ЄС найбільш привабливими для мігрантів є Німеччина, Франція, Нідерланди та Сполучене Королівство. Останнім десятиліттям у зв'язку зі швидким економічним розвитком зросла міграція висококваліфікованих фахівців до Республіки Корея, Сінгапуру, Таїланду, Малайзії, Індонезії, Гонконгу, Китаю [1].

Важливим аспектом є нерівномірність розвитку людського капіталу між країнами та регіонами, що обумовлюється різним рівнем доступу до якісної освіти, медичних послуг та інноваційного середовища, що формує дисбаланси у соціально-економічному розвитку. У цих умовах особливого

значення набуває державна політика, спрямована на розвиток людського капіталу. Основними її напрямками мають бути: інвестування в освіту та науку; розвиток цифрових компетенцій; створення сприятливого інституційного середовища; стимулювання інноваційної діяльності; підвищення якості життя населення. Ефективне управління людським капіталом дозволяє підвищити конкурентоспроможність економіки, забезпечити економічне зростання та сприяти соціальній стабільності.

Людський капітал виступає системоутворюючим фактором трансформації соціально-економічних систем, забезпечуючи їх модернізацію, інноваційний розвиток і успішну інтеграцію у світову економіку. Глобалізаційні процеси створюють як нові можливості, так і значні ризики для його розвитку, що потребує формування ефективної державної політики у цій сфері. Інвестування в людський капітал має стати стратегічним пріоритетом, оскільки саме він забезпечує довгостроковий соціально-економічний розвиток та конкурентоспроможність країни на світовій арені.

[1] Ерфан Є.А. Особливості міжнародної міграції висококваліфікованих працівників. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. Випуск 18. С. 10-14. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/18_2_2018ua/4.pdf (дата звернення: 20.05.2026).

[2] Шевчук В.О., Кафтан А.О. Трансформація світових ринків під впливом штучного інтелекту, автоматизації та роботизації в контексті динамічної економічної кон'юнктури. *Економіка і управління. Науковий збірник*. Вип. 59. Київ: НТУ, 2026. С. 130-141. DOI: <https://doi.org/10.32703/2664-2964-2026-59-130-141>

[3] Future of Jobs Report 2023. World Economic Forum. URL: https://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_2023.pdf (дата звернення: 20.05.2026).

[4] Human Development Report 2023-24. URL: <https://hdr.undp.org/system/files/documents/global-report-document/hdr2023-24reporten.pdf> (дата звернення: 20.05.2026).

УДК 330.332.1

ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНИХ ЕКОСИСТЕМ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ У ГЛОБАЛЬНОМУ КОНТЕКСТІ

IMPACT OF INNOVATIVE ECOSYSTEMS ON THE SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF REGIONS IN THE GLOBAL CONTEXT

канд. екон. наук О. Л. Шелест

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (м. Харків)

O. L. Shelest, PhD

V. N. Karazin Kharkiv National University (Kharkiv)

У сучасних умовах глобалізації та неоіндустріалізації регіональний розвиток дедалі більше залежить від здатності територій генерувати та впроваджувати інновації. Інноваційні екосистеми виступають ключовим

Зміст

Секція «Розвиток індустріальних центрів в умовах глобалізації»

С. В. Панченко Трансформація залізничного транспорту України: логістична стійкість та європейська інтеграція в умовах воєнних викликів	3
В. Л. Дикань Інституційне забезпечення розвитку індустріальних парків в Україні: виклики та перспективи	7
Yu. Prus Cluster approach to ensuring the protection of critical infrastructure objects	10
Л. М. Алексеєнко, О. І. Тулай Вплив управління публічними фінансами на розвиток індустріальних центрів: регіональний та міжнародний виміри	12
Е. Р. Бекіров Туризм як драйвер економічного зростання Дніпровського регіону: шляхи удосконалення	14
К. В. Гарькавенко Фінансові механізми повоєнного відновлення індустріальних центрів України в умовах глобалізації	16
Л. Л. Калініченко Цифрова трансформація промислових екосистем: нові архітектури індустріального розвитку	19
В. В. Коваль, І. М. Гончарова Новітні стандарти розвитку індустріальних парків України як чинник глобальної конкурентоспроможності	21
М. А. Мироненко, Т. І. Лисенко Розвиток індустріального центру в умовах глобальних викликів на прикладі міста Дніпра	23
М. Р. Новіцький Проблематика екологічної безпеки в умовах розвитку індустріальних центрів: системні виклики, технологічні ризики та стратегії модернізації	25

У. Л. Сторожилова Управління соціально-економічними системами в умовах неоіндустріалізації та глобалізації	550
В. В. Ступницький Тенденції в управлінні соціально-економічними системами в умовах цифрової глобалізації на прикладі України	551
В. І. Творонович, С. П. Митюра Управління персоналом як стратегічний чинник конкурентоспроможності підприємств транспортної галузі	553
Д. В. Токарев Проблеми та перспективи розвитку приміських пасажирських перевезень залізничним транспортом в Україні	555
І. В. Толстов Від екстрактивізму до економіки дару	557
Ю. М. Туніцька, Ю. В. Гурнак Міжнародне інвестиційне середовище України: стан, виклики та перспективи	559
Н. Л. Фролова Еволюція бізнес-моделей малого та середнього підприємництва в умовах цифрової та економічної невизначеності	562
А. І. Хвостіков Формування іміджу підприємства в умовах глобалізації	565
І. В. Чорнобровка Соціальна відповідальність бізнесу як чинник сталого розвитку підприємств	567
Г. С. Черноїванова Стратегічне планування розвитку підприємств в умовах глобальних трансформацій	569
П. О. Черномаз Глобальна криза як наслідок деградації якості еліт	571
В. О. Шевчук, А. В. Луньов Людський капітал як чинник трансформації соціально- економічних систем в умовах глобалізації	573

МАТЕРІАЛИ
ДВАДЦЯТЬ ДРУГОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
МІЖНАРОДНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«МІЖНАРОДНА ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА,
ІНДУСТРІАЛЬНІ ЦЕНТРИ ТА КОРПОРАТИВНА ЛОГІСТИКА»

(4 – 5 ЧЕРВНЯ 2026 РОКУ)

Відповідальний за випуск А. В. Толстова

Підписано до друку 12 червня 2026 р.
Формат паперу 60x84 1/16. папір писальний.
Умовн.-друк. арк. **36,2**. Обл.– вид. арк. **36,8**.
Замовлення № Тираж 300. Ціна договірна

Видавництво УкрДУЗТу, свідоцтво ДК № 6100 від 21.03.2018 р.